

**CONVENȚIA
PRIVIND OBTINEREA DE PROBE ÎN STRĂINĂTATE
ÎN MATERIE CIVILĂ SAU COMERCIALĂ
(adoptată la Haga, la 18 martie 1970)**

Statele semnatare ale prezentei Convenții,

Dorind să faciliteze transmiterea și executarea comisiilor rogatorii și să promoveze apropierea diverselor metode pe care le utilizează în aceste scopuri,

Preocupate de creșterea eficienței cooperării judiciare reciproce în materie civilă sau comercială,

Au hotărât să încheie o Convenție în aceste scopuri și au convenit asupra dispozițiilor următoare:

**Capitolul I
COMISII ROGATORII**

Articolul 1

În materie civilă sau comercială, autoritatea judiciară a unui stat contractant poate, conform dispozițiilor legislației sale, să ceară prin comisie rogatorie, autorității competente a unui alt stat contractant să obțină probe, precum și alte acte judiciare.

O comisie rogatorie nu poate fi cerută pentru a permite părților să obțină mijloace de probă care să nu fie destinate folosirii într-o procedură în curs sau viitoare.

Expresia *alte acte judiciare* nu se referă nici la notificarea sau comunicarea de acte judiciare, nici la măsurile conservatorii sau de executare.

Articolul 2

Fiecare stat contractant desemnează o Autoritate centrală care își asumă sarcina de a primi comisiile rogatorii emanând de la o autoritate

judiciară a unui alt stat contractant și de a le transmite autorității competente în scopul executării. Autoritatea centrală este organizată potrivit normelor prevăzute de statul solicitat.

Comisiile rogatorii sunt transmise Autorității centrale a statului solicitat fără intervenția unei alte autorități a acestui stat.

Articolul 3

Comisia rogatorie conține următoarele date:

- a) autoritatea solicitantă și, dacă este posibil, autoritatea solicitată;
 - b) identitatea și adresa părților și, după caz, a reprezentanților acestora;
 - c) natura și obiectul cauzei și o expunere sumară a faptelor;
 - d) actele de cercetare sau alte acte judiciare de îndeplinit.
- După caz, comisia rogatorie mai conține:
- e) numele și adresa persoanelor de audiat;
 - f) întrebările destinate persoanelor care urmează să fie audiate sau faptele asupra cărora acestea trebuie să fie audiate;
 - g) documentele sau alte obiecte de examinat;
 - h) cererea de luare a mărturiei sub jurământ sau pe baza afirmației și, după caz, indicarea utilizării oricărei forme speciale;
 - i) orice metodă sau procedură specială a căror aplicare este cerută conform art. 9.

Comisia rogatorie menționează, de asemenea, dacă este cazul, informațiile necesare pentru aplicarea art.11.

Nici o legalizare sau formalitate similară nu pot fi cerute.

Articolul 4

Cererea de comisie rogatorie trebuie să fie redactată în limba autorității solicitate sau însoțită de o traducere în această limbă.

Cu toate acestea, fiecare stat contractant va accepta cererea de comisie rogatorie redactată în limbile franceză sau engleză ori însoțită de o traducere în una din aceste limbi, numai dacă nu s-a opus la aceasta făcând rezerva prevăzută la art.33.

Orice stat contractant care are mai multe limbi oficiale și nu poate, din motive ce țin de dreptul intern, să accepte comisiile rogatorii în una din aceste limbi pentru ansamblul teritoriului său, trebuie să facă cunoscut, prin

intermediul unei declarații, limba în care comisia rogatorie trebuie să fie redactată sau tradusă în vederea executării sale în părțile teritoriului său pe care le-a determinat. În caz de nerespectare fără motive temeinice a obligației decurgând din această declarație, cheltuielile de traducere în limba cerută sunt în sarcina statului solicitant.

Orice stat contractant poate, printr-o declarație, să comunice limba sau limbile, altele decât cele prevăzute la alineatele precedente, în care cererea de comisie rogatorie poate fi transmisă Autorității sale centrale.

Orice traducere anexată la o comisie rogatorie trebuie să fie certificată pentru conformitate, fie de un agent diplomatic sau consular, fie de un traducător autorizat sau jurat, fie de orice altă persoană autorizată în acest scop în unul din cele două state.

Articolul 5

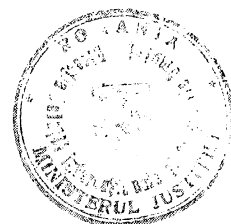
Dacă Autoritatea centrală apreciază că dispozițiile convenției nu au fost respectate, informează imediat despre aceasta autoritatea statului solicitant care i-a transmis comisia rogatorie, precizând obiecțiile pe care le are față de cerere.

Articolul 6

În caz de necompetență a autorității solicitate, comisia rogatorie este transmisă din oficiu și fără întârziere autorității judiciare competente a aceluiași stat, în conformitate cu regulile stabilite de legislația acestuia.

Articolul 7

Autoritatea solicitantă este, la cererea sa, informată asupra datei și locului unde se va proceda la luarea măsurii solicitate, cu scopul ca părțile interesate și, după caz, reprezentanții lor, să poată asista. Această comunicare este adresată direct părților menționate sau reprezentanților lor, în cazul în care autoritatea solicitantă a făcut o astfel de cerere.

Articolul 8

Orice stat contractant poate declara că magistrații autorității solicitante a unui alt stat contractant pot asista la executarea unei comisii rogatorii. Această măsură poate fi supusă autorizării prealabile a autorității competente desemnată de statul care a făcut declarația.

Articolul 9

Autoritatea judiciară care procedează la executarea unei comisii rogatorii aplică legile țării sale în ceea ce privește formalitățile de urmat.

Cu toate acestea, la cererea autorității solicitante, se acceptă să se procedeze potrivit unei forme speciale, numai dacă aceasta nu este incompatibilă cu legislația statului solicitat sau dacă executarea ei nu este posibilă, fie datorită uzanțelor judiciare din statul solicitat, fie dificultăților de ordin practic.

Comisia rogatorie trebuie să fie îndeplinită de urgență.

Articolul 10

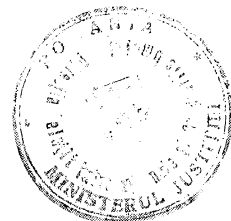
Îndeplinind comisia rogatorie, autoritatea solicitată folosește mijloacele de constrângere corespunzătoare și prevăzute de legislația sa internă în cazurile și în aceeași măsură în care ea ar fi obligată la acestea pentru îndeplinirea unei comisii a autorităților statului solicitat sau a unei cereri făcută în acest scop de către o parte interesată.

Articolul 11

Comisia rogatorie nu este executată dacă persoana în cauză invocă o excepție sau o interdicție de a depune mărturie, stabilite:

- a) fie de legea statului solicitat; sau
- b) fie de legea statului solicitant și menționată în comisia rogatorie sau, după caz, atestată de autoritatea solicitantă la cererea autorității solicitate.

În plus, orice stat contractant poate declara că el recunoaște asemenea excepții și interdicții stabilite de legea altor state decât statul solicitant și statul solicitat, în măsura prevăzută în această declarație.

Articolul 12

Executarea comisiei rogatorii nu poate fi refuzată decât în măsura în care:

a) executarea în statul solicitat nu intră în atribuțiile puterii judiciare; sau

b) statul solicitat consideră că aceasta este de natură să aducă atingere suveranității sau securității sale.

Executarea nu poate fi refuzată numai pentru singurul motiv că legea statului solicitat prevede o competență judiciară exclusivă în cauza respectivă sau nu admite un drept la acțiune privind obiectul cererii prezentate în fața autorității solicitante.

Articolul 13

Documentele care constată îndeplinirea unei comisii rogatorii sunt transmise de către autoritatea solicitată autorității solicitante pe aceeași cale care a fost folosită de către aceasta din urmă.

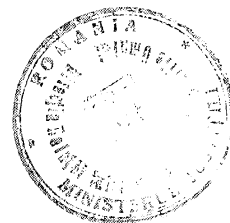
În cazul în care comisia rogatorie nu este îndeplinită în întregime sau în parte, autoritatea solicitantă este informată despre aceasta imediat, pe aceeași cale și îi sunt comunicate motivele.

Articolul 14

Îndeplinirea comisiei rogatorii nu poate da loc la rambursarea taxelor sau cheltuielilor, indiferent de natura lor.

Cu toate acestea, statul solicitat are dreptul să ceară statului solicitant rambursarea indemnizațiilor plătite experților și interpreților și a cheltuielilor rezultând din folosirea unei forme speciale cerute de statul solicitant, conform art.9 alin.2.

Autoritatea solicitată, a cărei lege lasă în grija părților administrarea probelor și care nu este în măsură să îndeplinească ea însăși comisia rogatorie, poate să însărcineze cu aceasta o persoană, după ce a obținut consimțământul autorității solicitante. Cerând consimțământul, autoritatea solicitată indică cuantumul aproximativ al cheltuielilor care ar rezulta din această intervenție. Consimțământul implică pentru autoritatea solicitantă obligația de a rambursa aceste cheltuieli. În lipsa acestuia, autoritatea solicitantă nu este răspunzătoare pentru aceste cheltuieli.

Capitolul II

OBȚINEREA PROBELOR PRIN INTERMEDIUL AGENȚILOR DIPLOMATICI SAU FUNCȚIONARILOR CONSULARI ȘI PRIN ÎMPUTERNICIT

Articolul 15

În materie civilă sau comercială, un agent diplomatic sau funcționar consular al unui stat contractant poate proceda, fără constrângere, pe teritoriul unui alt stat contractant și în circumscripția în care își exercită funcțiile sale, la obținerea oricăror probe care să nu vizeze decât pe cetățenii statului pe care îl reprezintă și privind o procedură pendinte în fața unei instanțe a statului menționat.

Orice stat contractant are facultatea de a declara că această obținere de probe nu poate fi îndeplinită decât pe baza autorizației acordate, la cererea făcută de petiționar sau în numele său de agentul diplomatic ori funcționarul consular, de către autoritatea competentă desemnată de statul care face declarația.

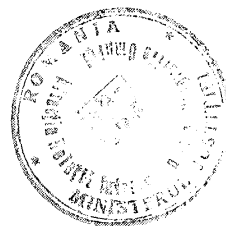
Articolul 16

Un agent diplomatic sau funcționar consular al unui stat contractant poate, în afară de aceasta, să procedeze, fără constrângere, pe teritoriul unui alt stat contractant și în circumscripția în care își exercită funcțiile sale, la orice obținere de probe cu privire la cetățenii statului de reședință sau cetățenii unui stat terț și privind o procedură pendinte în fața unei instanțe a unui stat pe care îl reprezintă:

a) dacă o autoritate competentă desemnată de statul de reședință și-a dat autorizația, fie în mod general, fie pentru fiecare caz în parte, și

b) dacă el respectă condițiile pe care autoritatea competentă le-a prevăzut în autorizație.

Orice stat contractant poate să declare că obținerea de probe prevăzută mai sus poate fi îndeplinită fără autorizarea sa prealabilă.

Articolul 17

În materie civilă sau comercială, orice persoană desemnată regulamentar în acest scop în calitate de împuternicit poate să obțină, fără constrângere, pe teritoriul unui stat contractant orice probă privind o procedură pendinte în fața unei instanțe a unui alt stat contractant:

a) dacă o autoritate competentă desemnată de statul de executare și-a dat autorizația, fie în mod general, fie pentru fiecare caz în parte; și

b) dacă persoana respectă condițiile pe care autoritatea competentă le-a prevăzut în autorizație.

Orice stat contractant poate să declare că obținerea de probe prevăzută mai sus poate fi îndeplinită fără autorizarea sa prealabilă.

Articolul 18

Orice stat contractant poate să declare că un agent diplomatic sau funcționar consular ori un împuternicit, autorizat să procedeze la obținerea probelor, conform art.15, 16 și 17, are facultatea să se adreseze autorității competente desemnate de statul menționat, pentru a obține asistența necesară în vederea obținerii probelor pe cale de constrângere. Declarația poate conține orice condiție pe care statul declarant consideră potrivit să o impună.

În cazul în care autoritatea competentă aduce la îndeplinire cererea, ea aplică mijloacele de constrângere corespunzătoare și prevăzute de legea sa internă.

Articolul 19

Autoritatea competentă, acordând autorizația prevăzută la art.15, 16 și 17 sau aducând la îndeplinire cererea prevăzută la art.18, poate determina condițiile pe care le consideră potrivite privind în special ora, data și locul obținerii probei. Aceasta poate cere, de asemenea, ca ora, data și locul să-i fie notificate în prealabil și în timp util; în acest caz, un reprezentant al autorității menționate poate fi prezent la obținerea probei.

Articolul 20

În obținerea probelor, potrivit oricărui articol din acest capitol, persoanele respective pot fi în mod legal reprezentate.

Articolul 21

În cazul în care un agent diplomatic, un funcționar consular sau un împuternicit este autorizat să procedeze la obținerea de probe, în baza prevederilor art.15, 16 și 17:

a) poate să procedeze la obținerea de probe care nu este incompatibilă cu legea statului de executare sau contrară autorizației acordate în baza articolelor menționate și să primească, în aceleași condiții, o mărturie sub jurământ sau prin afirmație;

b) dacă persoana vizată de obținerea probelor nu este cetățean al statului în care procedura este în curs, orice convocare a acesteia de a se înfățișa sau de a participa la obținerea de probe, va fi redactată în limba locului unde proba trebuie să fie luată sau să fie însoțită de o traducere în această limbă;

c) convocarea precizează că persoana poate fi asistată de un reprezentant legal și, în orice stat care nu a făcut declarația prevăzută la art.18, că aceasta nu este obligată să se înfățișeze, nici să participe la obținerea de probe;

d) proba poate fi administrată în modalitatea prevăzută de legea instanței în fața căreia procedura este pendinte, cu condiția ca aceasta să nu fie interzisă de legea statului de executare;

e) persoana solicitată să obțină proba poate invoca excepțiile și interdicțiile prevăzute la art.11.

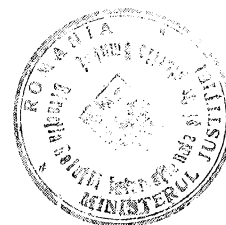
Articolul 22

Faptul că obținerea unei probe nu a putut fi îndeplinită conform dispozițiilor prezentului capitol datorită refuzului unei persoane de a participa la aceasta, nu împiedică, ca o comisie rogatorie să fie adresată ulterior pentru aceeași probă, conform dispozițiilor Capitolului I.

Capitolul III DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 23

Orice stat contractant poate, în momentul semnării, ratificării sau aderării, să declare că nu va îndeplini comisiile rogatorii care au ca obiect o

procedură cunoscută în țările de Common Law sub numele de “pre-trial discovery of documents”.

Articolul 24

Orice stat contractant poate desemna, în afară de Autoritatea centrală, alte autorități a căror competență o determină. Cu toate acestea, comisiile rogatorii pot oricând să fie transmise Autorității centrale.

Articolul 25

Orice stat contractant, în care sunt în vigoare mai multe sisteme de drept, poate desemna autoritățile unuia din aceste sisteme, care să aibă competența exclusivă pentru executarea comisiilor rogatorii în aplicarea prezentei convenții.

Articolul 26

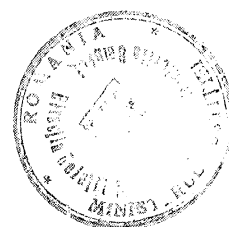
Orice stat contractant, dacă este obligat din rațiuni de drept constituțional, poate invita statul solicitant să ramburseze cheltuielile de executare a comisiei rogatorii și privind notificarea sau comunicarea de a se înfățișa, indemnizațiile datorate persoanei care face declarația și cheltuielile pentru întocmirea procesului - verbal al administrării probei.

În cazul în care un stat aplică dispozițiile alineatului precedent, orice alt stat contractant poate să invite acest stat să ramburseze cheltuieli similare.

Articolul 27

Dispozițiile prezentei convenții nu vor împiedica un stat contractant:

- a) să declare că, comisiile rogatorii pot fi transmise autorităților sale judiciare pe alte căi decât cele prevăzute la art.2;
- b) să permită în temeiul legii sau practicii sale interne, să se îndeplinească actele la care acestea se aplică în condiții mai puțin restrictive;
- c) să permită, în temeiul legii sau practicii sale interne, folosirea de metode pentru obținerea de probe, altele decât cele prevăzute de prezenta convenție.

Articolul 28

Prezenta convenție nu se opune ca statele contractante să convină pentru a deroga de la:

- a) art.2, în ceea ce privește calea de transmitere a comisiilor rogatorii;
- b) art.4, în ceea ce privește folosirea limbilor;
- c) art.8, în ceea ce privește prezența magistraților la îndeplinirea comisiilor rogatorii;
- d) art.11, în ceea ce privește excepțiile și interdicțiile de a depune ca martor;
- e) art.13, în ceea ce privește transmiterea actelor care constată îndeplinirea;
- f) art.14, în ceea ce privește reglementarea cheltuielilor;
- g) dispozițiile Capitolului II.

Articolul 29

Prezenta convenție va înlocui, în raporturile dintre statele care au ratificat-o, art.8 - 16 din Convențiile referitoare la procedura civilă, semnată la Haga la 17 iulie 1905 și, respectiv, la 1 martie 1954, în măsura în care aceste state sunt părți la una dintre aceste convenții.

Articolul 30

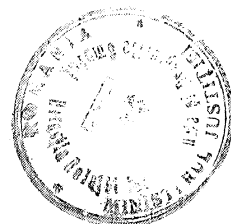
Prezenta convenție nu aduce atingere aplicării art.23 al Convenției din 1905, nici al art.24 al Convenției din 1954.

Articolul 31

Acordurile adiționale la Convențiile din 1905 și 1954, încheiate de statele contractante, sunt considerate de asemenea aplicabile prezentei convenții numai dacă statele interesate nu convin altfel în această privință.

Articolul 32

Fără a aduce atingere aplicării art.29 și art. 31, prezenta convenție nu derogă de la convențiile la care statele contractante sunt sau vor fi părți și care conțin dispoziții în materiile reglementate de prezenta convenție.

Articolul 33

Orice stat, în momentul semnării, ratificării sau aderării, are facultatea de a exclude în întregime sau în parte aplicarea dispozițiilor alin. 2 al art.4, precum și ale Capitolului II. Nici o altă rezervă nu va fi admisă.

Orice stat contractant va putea, în orice moment, să retragă o rezervă pe care a făcut-o; efectul rezervei va înceta în a șaiszecea zi după notificarea retragerii.

În cazul în care un stat a făcut o rezervă, orice alt stat afectat de aceasta poate să aplice aceeași regulă față de statul care a făcut rezerva.

Articolul 34

Orice stat poate în orice moment să retragă sau să modifice o declarație.

Articolul 35

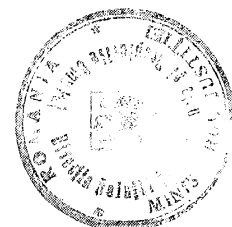
Orice stat contractant va comunica Ministerului Afacerilor Externe al Olandei, fie în momentul depunerii instrumentului său de ratificare sau de aderare, fie ulterior, autoritățile prevăzute la art.2, 8, 24 și 25.

Acesta va notifica, după caz, în aceleași condiții:

- a) desemnarea autorităților cărora agenții diplomati sau funcționarii consulari trebuie să li se adreseze în baza art.16 și a celor care pot acorda autorizația sau asistența prevăzută la art.15, 16 și 18;
- b) desemnarea autorităților care pot acorda reprezentanților legali autorizația prevăzută la art.17 sau asistența prevăzută la art.18;
- c) declarațiile menționate la art.4, 8, 11, 15, 16, 17, 18, 23 și 27;
- d) orice retragere sau modificare a desemnărilor și declarațiilor menționate mai sus;
- e) orice retragere de rezerve.

Articolul 36

Dificultățile care ar putea apare între statele contractante cu ocazia aplicării prezentei convenții vor fi reglementate pe cale diplomatică.

Articolul 37

Prezenta convenție este deschisă semnării statelor reprezentate la a unsprezecea sesiune a Conferinței de la Haga de Drept Internațional Privat.

Aceasta va fi ratificată și instrumentele de ratificare vor fi depuse la Ministerul Afacerilor Externe al Olandei.

Articolul 38

Prezenta convenție va intra în vigoare în a șaizecea zi de la depunerea celui de-al treilea instrument de ratificare prevăzut de art.37 alin.2.

Pentru fiecare stat semnatar care va ratifica ulterior, convenția va intra în vigoare în a șaizecea zi de la data depunerii instrumentului său de ratificare.

Articolul 39

Orice stat, nereprezentat la a unsprezecea sesiune a Conferinței de la Haga de Drept Internațional Privat care este membru al Conferinței sau al Organizației Națiunilor Unite sau al unei instituții specializate al acesteia sau Parte la Statutul Curții Internaționale de Justiție, va putea adera la prezenta convenție, după intrarea sa în vigoare, în baza art.38 alin.1.

Instrumentul de aderare va fi depus la Ministerul Afacerilor Externe al Olandei.

Convenția va intra în vigoare, pentru statul care aderă, în a șaizecea zi de la depunerea instrumentului său de aderare.

Aderarea nu va avea efect decât în raporturile dintre statul care a aderat și statele contractante care vor declara că acceptă această aderare. Această declarație va fi depusă la Ministerul Afacerilor Externe al Olandei; acest minister va transmite, pe cale diplomatică, o copie certificată pentru conformitate, fiecăruia dintre statele contractante.

Convenția va intra în vigoare între statul care a aderat și statul care a declarat că acceptă această aderare după șaizeci de zile de la depunerea declarației de acceptare.

Articolul 40

Orice stat, în momentul semnării, ratificării sau aderării, poate să declare că prezenta convenție se va extinde la ansamblul teritoriilor pe care le reprezintă pe plan internațional sau la unul sau mai multe dintre acestea. Această declarație va avea efect în momentul intrării în vigoare a convenției pentru statul respectiv.

Ca urmare, orice extindere de această natură, va fi notificată Ministerului Afacerilor Externe al Olandei.

Convenția va intra în vigoare, pentru teritoriile vizate de extindere, în a șazecea zi de la notificarea menționată la alineatul precedent.

Articolul 41

Prezenta convenție va avea o durată de cinci ani începând de la data intrării sale în vigoare, conform art.38 alin.1, chiar pentru statele care au ratificat-o sau care au aderat la ea ulterior.

Convenția va fi reînnoită tacit din cinci în cinci ani, dacă nu există denunțare.

Denunțarea va fi notificată Ministerului Afacerilor Externe al Olandei, cu cel puțin șase luni înainte de expirarea termenului de cinci ani.

Aceasta va putea să se limiteze la unele teritorii la care se aplică convenția.

Denunțarea nu va avea efect decât față de statul care a notificat-o. Convenția va rămâne în vigoare pentru celelalte state contractante.

Articolul 42

Ministerul Afacerilor Externe al Olandei va notifica statelor vizate în art.37, precum și statelor care au aderat conform dispozițiilor art.39:

- a) semnăturile și ratificările vizate la art.37;
- b) data la care prezenta convenție va intra în vigoare conform dispozițiilor art.38 alin.1;
- c) aderările vizate la art.39 și data la care ele vor avea efect;
- d) extinderile vizate la art.40 și data la care ele vor avea efect;
- e) desemnările, rezervele și declarațiile menționate la art.33 și 35;

f) denunțările vizate la art.41 alin.3.

Drept pentru care, subsemnații, legal împuterniciți, au semnat prezenta convenție.

Adoptată la Haga, la 18 martie 1970, în limbile franceză și engleză, cele două texte având valoare egală, într-un singur exemplar, care va fi depus în arhivele Guvernului Olandei și a cărei copie certificată pentru conformitate va fi comunicată pe cale diplomatică, fiecărui stat reprezentat la a unsprezecea sesiune a Conferinței de la Haga de Drept Internațional Privat.

*Traducere oficială
în limba franceză*

